

754

KABOS EDE.

ELZÜLLÖTTEK.

BUDAPEST,
RÉVAI TESTVÉREK.
1885.

SÜMEGI VÁROSI MÚZEUM
GYŰJTEMÉNYE
Nyilvántartási szám:
S.M. R-2012/69

AJÁNLÁS.

~~~~~
SZATMÁRON, NYOMATOTT MOLNÁR JÁNOSNÁL.

— S én — öt percz múlva halott leszek.

A vén bünös összeroggyant, egész testében reszketett s érdes hangon rikácsolá:

— Asszony, mit tett?

Ez nyugodtan válaszolt.

— Megmérgeztem magam... Lássza ez nagyon jó, az ember meghal és vége mindennek, örömnék, bánatnak, gyönyörnek, nyomornak... Utánozzon, még van itt egy kis méreg, épen elég, hogy az ember tíz percz alatt érzéketlen, néma üszök legyen. Tetszik?

Mintha a pokol lángja égne alatta s az apró, kékes lángnyelvek csapdosnák körül nyaldosva, csipkedve. Hérics ur égett, reszketett, hideg verejték ülte meg veres ábrázatát, fuldokolt, a kezeivel hadonázott s alig tudta kinyögni:

— Megölt... tönkre tett. Asszony... ördög...

S görcsösen összeszorított öklével odacsapott az asszony mellébe. Elrohant. A nyitott ajtón pajkos napsugarak tánczoltak be a halottas szobába és libegve csókdosták azt az összeesett üszökszin hullát...

Eltemetik-e tisztességesen?...

SOROR BEATA.

Szegény metropolis... neked a nap sem világít úgy, mint másnak... fele fényét felfogja az a sok nagy épület, másik felére meg árnyat vet az a borzasztó nagy nyomor.

... Amolyan zúzos, őszi idő... A nyirkos föld piszkossárga gőze beházasodik a lomhán terjengő, gyilkos ködbe, beleeszi magát a szegény nyomorultak tüdejébe s görcsös köhögésbe fullasztja... Az acélszürke égbolt apró, fehérszárnyu hópihéket szítál s ezüstös burokba vonja a száraz, levéltelen ágakat...

Hideg lehet odakünn.

Odaát a gesztenyés kofa olyan kéjjel melengeti pacskos, veresre mart kezét a pislogó paráznál. Az a vézna, öreg ember abban a fényehagyott, bolyhos cylinderben reszketve buvik vékony, keshedt nagy kendőjébe. Egy hórihorgas jogász a nadrágzsebébe temeti megkékült kezeit s dideregve siet

tovább. Annak a nánigógyi pofáju, otromba bujnyiknak még dudorászni is van kedve. Hja jól fűt a törköly. Egy apró, pókhálóruhás leányka irigykedve nézi a mellette ellohogó újfundlandit. Milyen jó dolga is van a kutyának, neki gondját viseli az Isten, hej a kinek olyan puha, meleg bundája lehetne.

... Idebenn a kórteremben jó meleg van.

Az én vizkóros szomszédom kéjjel nyújtóztatja gémberedett tagjait s lehánnya magáról a durva, csikos takarót. Ugy örül. Ma megint egy egész kilóval apadt a víz pohos testén. Szegény! Nem hallotta, mit mondott a tanár növendékeinek, mikor elment.

— Lássák, most egy pár napig folyton apadni fog, aztán egyszerre meggyül a víz, megnyomja a szivét s eltemethetjük.

Nem mondja meg neki senki, hadd örüljön, hiszen meg fog gyógyulni — végleg. És még mennyi ilyen van itt. A tágas, világos teremben két sorban tizenhat ágy, mindegyikben valaki, a ki közelebb van az éghez, mint akár a csillagok. Mintha ott látnám mindenik ágy mellett megásva a gödröt, jön a tanár éhes tanítványaival, mint valami hullarabló:

— Lássák uraim, ez nagyon érdekes

beteg. Nincsen semmi baja, csak a tüdeje hiányzik. Elrongyollott, aztán kiköhögte. Sokat tanulhatnak bajából, de — siessenek.

S azt a gödröt akár már el is hantolhatják fölötte.

Mind ilyen érdekes beteg s egyik a másikat szánakozva nézi, mindegyik tudja a másikról, hogy vége van, csak ő maga reménykedik még. S a halál szelleme, mely ott lebeg a teremben, nagyot kaczag, hiszen ennek a mellbetegnek görcsös, sivitó köhögése, a vizkórosnak kinos feljajdulása, a tüdőbajos elfuló nyöszörgése, mind, mind egybeolvad s mint egy irtózatos oratorium az ő dicsőségét, az ő hatalmát zengi.

A látogatásoknak vége van.

Soror Beata felhajtja a durva, kék szoknyát és sikálni kezdi a hideg kőpadlót. A nehéz munkában halvány arcza kipirul. Olyan szép! Finom bőrén az érintetlen gyümölcs üde hamva, de szemében a lemondás, a reménytelenség bánata, egész valójából az élet, az egészség melege kaczag, széles csipőin ringó termete a halált csufolja és mégis itt van, mégis itt él a halál palotájának előcsarnokában, egy élő a holtak közt, kiszáradt kertben egyetlen élőfa.

A felhajlott szoknya látni engedi telt, formás lábikráit. Mit bánja ő? A holtak bi-